

forstå, hvorfor en tilfældig meningsmåling på Færøerne skal være så afgørende for, hvad et folketingsmedlem skal sige i Folketingssalen. Man styrer nu ikke et land efter meningsmålinger, men efter, hvorledes man er i stand til at arbejde politisk over partipolitiske grænser.

Men når fru Lisbeth Petersen ligesom prøver på at sige, at der skulle være noget usandt i det, at man har prøvet at købe den politiske vilje, så er det således, at man i danske arkiver har fundet materiale, der beviser, at en grundtanke i arbejdet med hjemmestyreløven netop var at købe en del af det politiske spektrum på Færøerne, bl.a. og i særdeleshed Sambandspartiet og dets folk.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages kl. 18.45, og første ordfører efter pausen er hr. Lars-Emil Johansen.

Mødet udsat kl. 18.02

Kl. 18.45

Mødet genoptaget kl. 18.45

Forhandlingen genoptages

Lars-Emil Johansen (SIU):

Det forgangne års mest markante oplevelser for os, der er medlemmer af Den Nordatlantiske Gruppe her i Tinget, har været vores gentagne oplevelse af, hvorledes den danske grundlov tilsyneladende fungerer som bolværk mod ønskerne fra rigets nordiske dele.

Når vi og vores regeringer har ønsket forandringer til gavn for vores folk, vores demokrati og vores muligheder for selv at styre vores lande, er vi blevet mødt med grundlovens begrænsende magt, en uomgængelig magt baseret på den danske grundlov, som vi aldrig har bedt om, og som vi aldrig har stemt om, en grundlov, der for os er uden historisk grundlag om moderne demokratiske rettigheder, en grundlov, vi aldrig selv har godkendt.

Overordnet set har årets politiske begivenheder desværre derfor også med al ønskelig tydelighed understreget, at det langsigtede mål for Grønland, selvstændigheden, nok ikke bør være meget mere langsigtet, end at det må finde sin

form og sin vej frem i den nærmeste fremtid, og at den vej nødvendigvis må blive et opgør med Danmarks nuværende grundlov.

Til det formål skal det ønske om en ny grundlov, som nu også rejses med stor kraft af Socialdemokraterne, hilses velkomment, selv om det næppe er Færøernes og Grønlands fremtidige frihed, der har været hovedkraften bag forslaget. Men af mange grunde er timingen også rigtig for os. Vi kan i Grønland nemlig ikke i længden leve med at blive slået i hovedet med grundloven, hver gang vi ønsker større indflydelse på vores egne forhold. Vi kan ikke fortsat leve med, at grundloven forhindrer os i at drøfte vort eget lands sikkerhed med andre nationer, der endog har baser i vores land. Vi kan ikke blive ved med at tolerere, at grundloven tvinger os til at acceptere, at repræsentanter for den danske regering kan bruge vores land til at varetage andre interesser end vores egne. Vi kan ikke leve med, at grundloven er en spændetrøje og ikke et frihedscharter for vores borgere.

Derfor ser vi frem til en ny grundlov, der fundamentalt ophæver den danske dominans over vore nordatlantiske nationer og i stedet lægger op til en fremtid med frie, lige og broderlige forhold mellem selvstændige demokratier.

De største svagheder, Grønland i dag selv bærer på i forbindelse med vores selvstændighedsbevægelse, er de begrænsede økonomiske ressourcer, vi har at gøre godt med, de mærkbare uddannelsesmæssige efterslæb, som på trods af intens indsats i det forløbne kvarte århundrede stadig væk består, bl.a. på baggrund af, at en del af de uddannelsessøgende grønlændere, der søger uddannelse på danske universiteter og lignende højere læreanstalter, i mange tilfælde foretrækker at blive i Danmark efter endt uddannelse.

Der er endelig problemet med det manglende sammenhold det grønlandske folk imellem, som er resultatet af en mangeårig politisk og psykisk undertrykkelse, som såvel det tidligere koloniale system som det nuværende postkoloniale system har ansvaret for.

Ingen af disse hindringer er uovervindelige, men det kræver en målrettet indsats, således som vi har set det gennemført på Færøerne de sidste år, specielt på det uddannelsesmæssige og økonomiske område. Tilsyneladende er det det sidste af disse problemer, der er det største, men også det kan der gøres noget ved.

Fra Den Nordatlantiske Gruppe vil vi sætte ind både med international ekspertise og folke-